

A GREEN DEAL MAKROGAZDASÁGI HATÁSAI

SZÁZADVÉG

SZÁZADVÉG GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

2021

A Századvég Gazdaságkutató Zrt. az Innovációs és Technológiai Minisztérium megbízásából tanulmányt készített az Európai Unió szén-dioxid-kereskedelmi rendszerének (EU ETS) működéséről, valamint arról, hogy az európai zöld megállapodás (Green Deal) által kitűzött kibocsátási célok elérhetőek-e, és ha igen, mely eszközökkel. Az elemzés keretében továbbá becslést készítettünk arra vonatkozóan is, hogy az ipar dekarbonizációja milyen várható gazdasági hatásokkal jár az övezet egészére vonatkozóan, illetve milyen eszközök állnak a döntéshozók rendelkezésére annak érdekében, hogy a klímavédelmi célok elérése ne csökkentse aránytalan mértékben a szektor nemzetközi versenyképességét.

Az EU ETS rendszere

Az Európai Unió 2005-ben létrehozott szén-dioxid-kereskedelmi rendszere arra a felismerésre épül, hogy a Föld XIX. század második felétől kezdődő felmelegedése az ipari társadalmak üvegházhatású gázok, elsősorban szén-dioxid-kibocsátásának a következménye, és ez a katasztrofális következményekkel járó felmelegedés a szén-dioxid-emisszió nullára csökkentésével megállítható. A rendszer fő célja így az üvegházhatású gázkibocsátás költséghatékony és gazdasági szempontból eredményes csökkentésének ösztönzése.

Az EU ETS rendszer szabályozásának átalakítása három szakaszban zajlott le. Az első szakasz (2005–2007) hozta létre a rendszert, a második kiegészítette a már működő rendszert (2008–2012), a harmadik (2013–2020) pedig korrigálta azt a korábbi tapasztalatok alapján, főleg a kvótapiacon (ahol a kibocsátási engedéllyel kereskednek) tapasztalható túlelosztás mérséklése céljából. A negyedik szakasz a 2020–2030-as időszakra vonatkozik és már a 2015-ben Párizsban elfogadott – a felmelegedést 1,5°C-ra korlátozni kívánó – célok megvalósítására irányul.

Az EU ETS rendszer negyedik szakaszát a 2018-ban elfogadott, illetve az azóta már módosított célok határozzák meg. **A 2018-ban elfogadott célok szerint az üvegházhatású gázok kibocsátását 2030-ig 40 százalékkal kell**

csökkenteni az 1990-es kibocsátáshoz képest. Ennek megfelelően készültek el az egyes országok nemzeti energia- és klímatervei. Időközben azonban az Európai Parlament és a Bizottság ambíciói fokozódtak, és a célok emelkedtek: 40 százalékról 55 százalékra.

A klímavédelmi célok elérése érdekében a szén-dioxid-kereskedelemben résztvevő mintegy 11 ezer létesítmény esetében a szén-dioxid-kibocsátást 43 százalékkal kell a 2005-ös szint alá csökkenteni, a szén-dioxid-kereskedelmen kívüli létesítmények esetében pedig 30 százalékos mérséklődést kell elérni 2005 és 2030 között. Ez utóbbiért az egyes országok felelnek, míg az ETS alá tartozó létesítmények esetében a Bizottság határozza meg az emissziós korlátok csökkentését.

A negyedik szakaszban több olyan finanszírozási mechanizmus jön létre, amely segíti az energiaintenzív ipari ágazatokat és az energiaszektorban, hogy alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákra térjenek át. Ilyen az uniós Innovációs Alap és a Modernizációs Alap. Az Innovációs Alap pályázatútján fogja támogatni az innovatív technológiák és az áttörést jelentő innovációk első alkalommal történő piaci kifejlesztését és kereskedelmi nagyságrendű demonstrálását. A Modernizációs Alap egy célzott finanszírozási program, amelynek célja a 10 alacsonyabb jövedelmű EU tagállam támogatása az éghajlat-semlegességre való áttérésben azáltal, hogy elősegíti energiarendszerük korszerűsítését és energiahatékonyságuk javítását.

A rendszer talán legfontosabb eleme a szén-dioxid kibocsátási egységek (kvóták) ingyenes kiosztása az ETS-ben szereplő létesítmények számára. Ezek birtokosai kvótánként egy tonna károsanyag-kibocsátásra jogosultak. Ennek elvei az egyes szakaszokban változtak. Az ETS első és második fázisában a kibocsátási egységek legnagyobb része ingyenes kiosztásra került, elősegítve ezzel a rendszerhez való alkalmazkodást. A harmadik fázisban az aukció lett a kiosztás alapmódszere, úgy, hogy az ingyenesen kiosztandó kvótákat referenciaérték-számítás alapján határozzák meg (benchmarking). A negyedik kereskedési szakaszban az ingyenes kiosztás rendszerét további egy évtizedre meghosszabbítják, a szabályok azonban változnak. **Az ingyenes kiosztás azokra az ágazatokra összpontosít a továbbiakban, amelyeknél a legnagyobb a kockázata annak, hogy**

termelésüket az EU-n kívülre helyezték, vagyis a szénszivárgás (carbon leakage) jelenségének kitétek. Esetükben – például az EU-n (illetve ETS-en) kívüli versenytársaik miatt – nincs mód továbbhárítani megnövekedett költségüket a felhasználók (fogyasztók/vállalatok) irányába. Ezek az ágazatok ingyenesen kapják meg kvótáik 100 százalékát. A szénszivárgásnak kevésbé kitétt ágazatok esetében az ingyenes kiosztás előreláthatólag 2026 után fokozatosan megszűnik, vagyis 2030-ra zéróra csökken.

A karbonpiaci folyamatok elemzése

A karbonárak a 2008-as gazdasági válság miatt keletkezett kínálati többlet miatt jelentősen esni kezdtek: a 2008-as 28 euró/tonnáról 2013-ig 3 euróra, és ezt követően egészen 2018-ig alacsonyok maradtak, átlagban mintegy 6 eurót értek el, míg az utóbbi két évben a kvótaárak 25 euró körül alakultak. Az alacsony karbonárak már nem orientáltak a CO₂-kibocsátás hatékony csökkentésére, mint ahogy azt az ETS rendszer kidolgozói elképzelték. Ezért a Bizottság a kvótatöbblet számára egy piaci stabilizációs tartalékot (Market Stability Reserve – MRS) hozott létre, ahova a többlet kvótákat el kellett helyezni. Ezáltal mérséklődött az eladásra szánt kvóták és az irántuk megnyilvánuló kereslet közötti különbség, az árak pedig növekedésnek indultak, amely így nagyobb ösztönzőt jelent a vállalatoknak a kibocsátás csökkentésére.

1. ÁBRA: A SZÉN-DOXID-KVÓTÁK NAPI ZÁRÓ ÁRÁNAK ALAKULÁSA AZ EU ETS MÁSODIK FÁZISÁTÓL (EURÓ)

Forrás: Századvég-szerkesztés a Refinitiv adatai alapján

A szénszivárgás jelensége és annak hatásai

Az éghajlatvédelmi szabályozások bevezetésére vagy kiterjesztésére vonatkozóan a legfőbb ellenérv a szénszivárgás megjelenése. A szakirodalom alapján két esetben beszélhetünk szénszivárgásról:

- + ha a beavatkozás hatására az adott vállalat fizikailag kitelepül egy lazább szabályozással jellemezhető országba;
- + ha a magasabb CO₂-tartalommal jellemezhető termékek importja megemelkedik.

A szénszivárgás nyomán a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló beavatkozások erejüket veszthetik, mivel a kitelepülés, valamint a magasabb CO₂-tartalommal jellemezhető termékek importja miatt a CO₂-kibocsátás a terveknél kevésbé vagy épp egyáltalán nem mérséklődik, csupán területileg helyeződik át. Esetenként, pl. a szállításon keresztül vagy az esetlegesen a kibocsátás szempontjából kevésbé hatékony termelési technológia miatt, pedig még növekedés is bekövetkezhet világszinten a károsanyag-kibocsátásban. A kitelepülés révén az anyaországban a gazdasági teljesítmény mérséklődik, munkahelyek szűnnek meg, így pedig csökkennek az adóbevételek is. A kitelepülés ellen szól azonban, hogy a fejlődő országok gazdaságai, befektetői szempontból nem feltétlenül jelentenek vonzó alternatívát a környezetvédelmi szabályozás betartásával szemben. Ugyanakkor az empirikus eredmények alapján nincs egyetértés a szakirodalomban a szénszivárgás kapcsán sem: egyes tanulmányok szerint jelentős probléma, míg más tanulmányok csupán elméleti kérdésként tekintenek rá.

A szénszivárgás problémája nyomán becslést végeztünk arra vonatkozóan, hogy Magyarország, illetve az Európai Unió esetében milyen gazdasági hatással járna, ha az ipari ágazatokban működő cégek 10 százaléka (a hozzáadott érték – GVA – alapján) a környezetvédelmi előírások szigorodása nyomán külföldre helyezné termelését, vagyis megvalósulna a szénszivárgás. A számítás során figyelembe vettük a vállalatok termelésének tovaggyűrűző hatásait is, vagyis, hogy termelésükhöz beszállítókat alkalmaznak, munkavállalókat foglalkoztatnak, valamint kibocsátásukat más vállalatok is felhasználják

inputként. **Számításaink szerint Magyarországon a közúti járműgyártás ágazat kitelepülésének lenne a legnagyobb nemzetgazdasági hatása: az ágazat 10 százalékanak kitelepülése a nemzetgazdasági GDP-t 0,63 százalékkal csökkentené.** A GDP-visszaesés mértékét tekintve ezt követi az élelmiszer, ital és dohánytermék gyártása ágazat (0,55 százalék), a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás és légkondicionálás (0,33 százalék) és a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása (0,32 százalék) ágazat kitelepülése. Az Európai Unió esetében is az élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása, valamint a közúti jármű gyártása ágazatok kitelepülésének lenne a legnagyobb hatása – 10 százalékos kitelepülés esetén rendre 0,63, illetve 0,59 százalékkal mérsékelné az uniós GDP-t. Ezt követi a gép, gépi berendezés gyártása ágazat (0,49 százalék), valamint a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás és légkondicionálás ágazat (0,41 százalék).

A negyedik fázis életbe lépésének várható hatásai

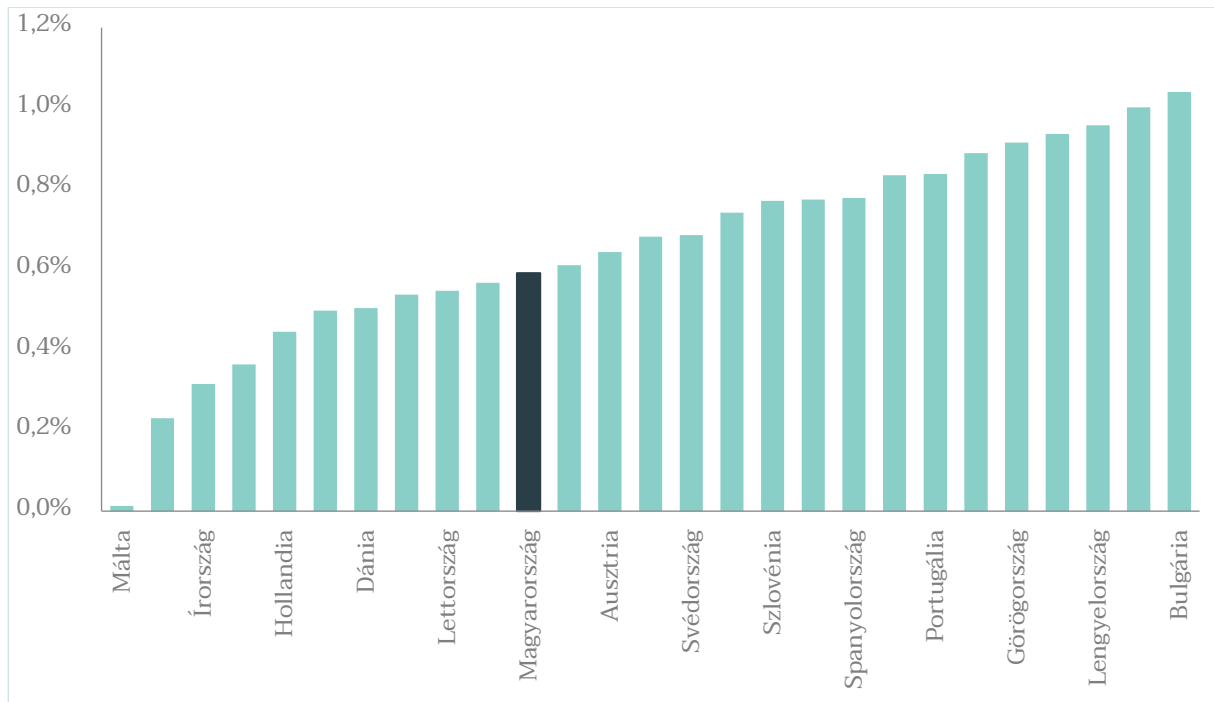
Számítást végeztünk az EU ETS kiterjesztésének, vagyis a negyedik fázis életbe lépésének várható gazdasági hatására vonatkozóan is az Európai Unió egészét tekintve. Alapvetően azt vizsgáltuk meg, hogy annak hatására, hogy csökken a szén-dioxid kibocsátás szempontjából veszélyeztetettnek vélt iparágak köre, és mérséklődik az értékhatár (25 ezer tonnáról 2,5 ezer tonnára) – amely alatt a létesítmények kis kibocsátásúnak minősülnek –, milyen gazdasági hatások várhatóak. Ehhez egyrészt meghatároztuk, hogy a mentességet élvező szakágazatok, illetve az alacsony kibocsátású vállalatok az adott iparág hozzáadott értékének mekkora hányadát adják. Vagyis megvizsgáltuk, hogy a negyedik fázisban a harmadikhoz képest mennyivel emelkedik a kvótakötelezettséggel érintett vállalkozások aránya az előállított hozzáadott értéken belül. Következő lépésként meghatároztuk, hogy az egyes ágazatokban mekkora költségtételt jelent az előállított bruttó hozzáadott értékhez viszonyítva az EU ETS kvóta 25 eurós (nagyságrendileg a jelenlegi szint), 50 eurós, valamint 100 eurós ár mellett.

A kvótaköltség ilyen irányú növekedésére a vállalatok kétféleképpen reagálhatnak: vagy továbbhárítják, vagy lenyelik (a gyakorlatban a két lépés kombinációja valósulhat meg). Amennyiben nem hárítják át, csökken az általuk előállított bruttó hozzáadott érték, azaz a profit és a munkavállalóknak kifizetett bérek összege.

Számításaink szerint ezen scenárió mentén a negyedik fázis bevezetése az uniós GVA-t 0,07 százalékkal mérsékelné változatlan kvótaárak mellett, míg az ipar által előállított GVA-t 0,34 százalékkal. Ez ugyanakkor nem jelenti a GDP csökkenését az ESA számviteli elvek alapján, csak a vállalatok által megtermelt jövedelmeket. A GDP abban az esetben mérséklődne, ha a vállalatok az EU ETS rendszer kiterjesztésére válaszul a kvótakötelezettség miatt vagy a kvótaárak jelentős emelkedése nyomán termelésüket más országba helyeznék át. Számításunk szerint az 50 euróra emelkedő kvótaárak a harmadik fázishoz viszonyítva az uniós GVA-t 0,25, míg az iparit 1,25 százalékkal csökkentenék, míg a két hatás 100 eurós kvótaár esetén 0,61, illetve 3,07 százalék lenne. Az egyes iparágakra gyakorolt hatás ugyanakkor jelentős mértékben eltér. A visszaesés mértéke a villamosenergia-, gáz-, gőzellátás és légkondicionálás ágazatban lenne a legnagyobb (100 eurós kvótaár mellett 26,2 százalék). Ezt követné a nemfém ásványi termék gyártása (6,2 százalék), a papír és papírtermék gyártása (3,3 százalék), a fémalapanyag gyártása (2,5 százalék) és a bányászat, kőfejtés ágazat (2,3 százalék).

Tagállamokra lebontva az látható, hogy a nemzetgazdasági hatás az ipar GDP-n belüli súlya és az iparszerkezet nyomán Bulgáriában, Észtországban és Lengyelországban lehet a legnagyobb, míg Magyarországon az uniós átlagnak megfelelő. Ezzel szemben az iparra gyakorolt hatás Görögországban, Észtországban és Spanyolországban lehet a legjelentősebb, míg Magyarországon az egyik legalacsonyabb.

**2. ÁBRA: A VÁRHATÓ NEMZETGAZDASÁGI GVA-VISSZAESÉS MÉRTÉKE AZ EU ETS
RENDSZER KITERJESZTÉSÉNEK HATÁSÁRA 100 EURÓS KVÓTAÁR MELLETT
AZ UNIÓS TAGORSZÁGOKBAN**

Forrás: Századvég-számítás

Ezzel szemben, amennyiben a vállalatok továbbhárítják a növekvő költségeket áremelés révén, akkor a negyedik fázis bevezetése változatlan kvótaár mellett uniós szinten 0,04 százalékkal növelné a termelői árakat, míg az ipari árak esetében 0,16 százalékkal. 50 eurós kvótaár mellett ugyanakkor az árhatás uniós szinten 0,15, az ipar esetében 0,60 százalék lenne, míg 100 eurós kvótaár mellett 0,37, illetve 1,49 százalék. Ez utóbbi, főleg mivel nem egyenletesen oszlik meg az ágazatok között, már csökkentheti az uniós vállalatok nemzetközi versenyképességét.

**1. TÁBLÁZAT: A VÁRHATÓ GAZDASÁGI HATÁSOK AZ EURÓPAI UNIÓ
GAZDASÁGÁRA A HARMADIK FÁZISHOZ KÉPEST A KVÓTAÁR ALAKULÁSÁNAK
FÜGGVÉNYÉBEN**

Szcenárió	Árhatás, áthárítás esetén		GVA-hatás, nincs áthárítás	
	Gazdaság	Ipar	Gazdaság	Ipar
25 euró	0,04%	0,16%	-0,07%	-0,34%
50 euró	0,15%	0,60%	-0,25%	-1,25%
100 euró	0,37%	1,49%	-0,61%	-3,07%

Forrás: Századvég-számítás

Az ipar dekarbonizációja

A Párizsi klímacélok elérése érdekében az Európai Uniónak jelentős lépéseket kell meghoznia. Ezen lépések ugyanakkor, mint azt láthattuk, **ronthatják az uniós iparvállalkozások nemzetközi versenyképességét, illetve szénszivárgáshoz vezethetnek, amelynek eredményeként a világszintű károsanyag-kibocsátás sem mérséklődne a kellő mértékben.**

Az ambiciózus uniós célhoz az ipar, az egyik legnagyobb szennyező ágazat, csak akkor tud érdemben hozzájárulni, ha „zöld” beruházásokat valósít meg. Ezek a beruházások kizárólag akkor valósul(hat)nak meg, ha az EU olyan üzleti környezetet tud teremteni, amely megelőzi a karbonszivárgást, azaz a termelés harmadik országba történő kihelyezését. A zöld technológiák várhatóan 2030 körül válnak piacéretté, így a 2050-ig tartó időszakot két részre kell választani, amelyekben belül a dekarbonizációt és karbonszivárgás megakadályozását eltérő módszertanokkal lehet megvalósítani.

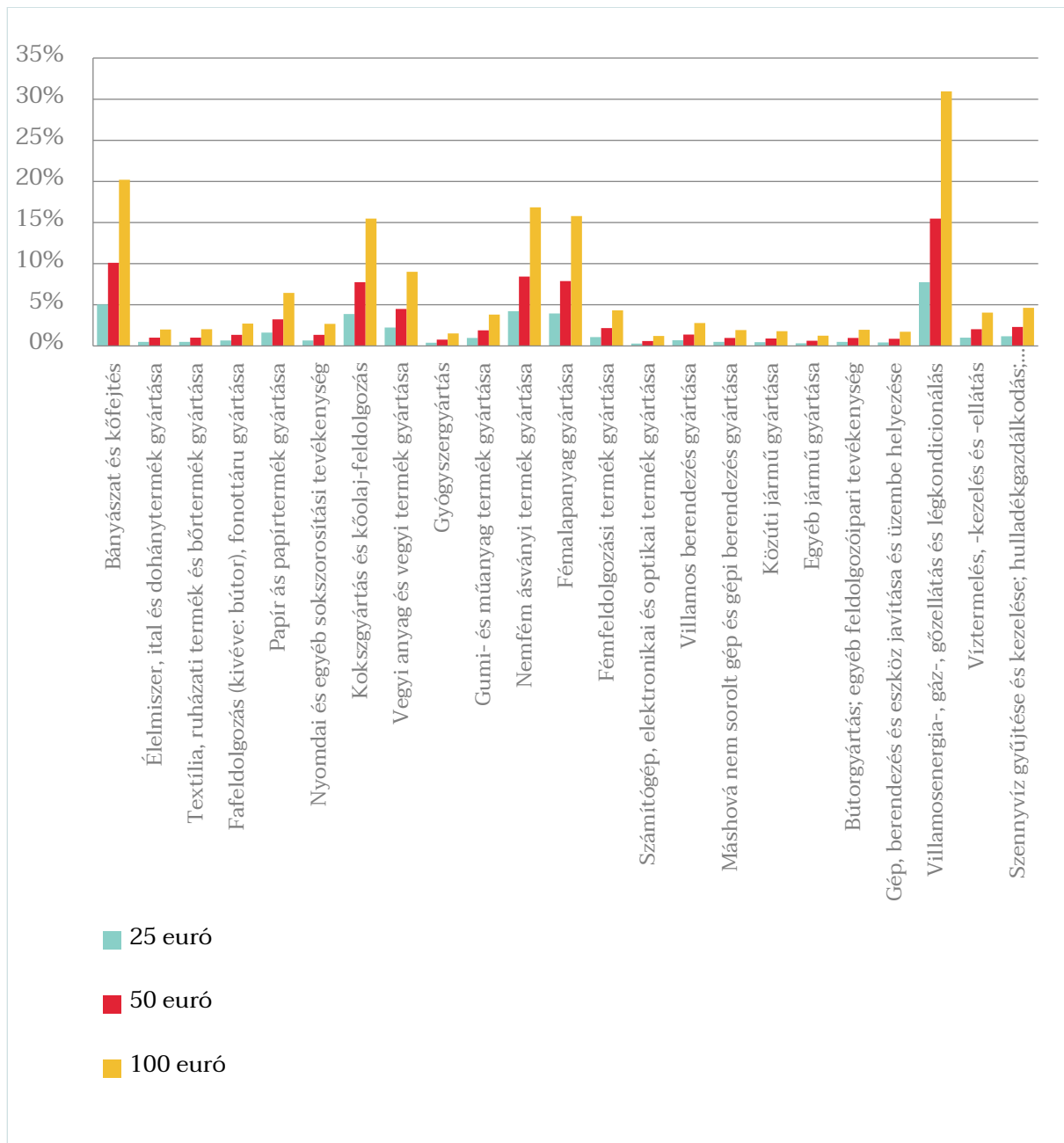
A két időszak eszköztára azonos abban a tekintetben, hogy az ETS a kulcseleme a dekarbonizációs politikának, a rendszer belső kiterjesztése, az üvegházhatású gázok, valamint a szektorok lefedettségének bővítése az egyik legfontosabb feladat. Az ÜHG-kibocsátási korlát szűkítésével és az ingyenes allokáció fokozatos megszüntetésével emelked(het)nek a kvótaárak, amelyek lehetővé teszik a működő körforgásos piac erősítését. Ugyanakkor a szénszivárgás megakadályozása érdekében az ETS-nek ki kell egészülnie egy további eszközzel. A vizsgált lehetőségek közül kiemelten foglalkoztunk a határmenti karbonköltség kiegyenlítő mechanizmusának (BCA) lehetőségével, amely a vállalatok – az EU ambiciózus klímapolitikája miatt – megemelkedett karbonköltsége okozta, az importtal szembeni versenyképesség-csökkenését ellensúlyozza. Így a BCA az ETS-t kiegészítő eszközöként funkcionálhat. Ezen kívül mindkét időszakban szükség van az általános beruházás-támogatási eszközök alkalmazására is.

A BCA több formája is létezik a szakirodalomban, ezek különböznek annak terjedelme (a rendszer az importot és/vagy az exportot, illetve a direkt és/vagy az indirekt kibocsátást, néhány szektort vagy az összes végterméket érinti), valamint

az alapján, hogy a karbontartalom meghatározása létesítményszintű vagy benchmark alapú.

Az általunk javasolt BCA nem egy adó vagy vám, hanem egy szabályozás alapú eszköz, amely elsősorban az importot és az összes végterméket érinti. Az eszköz a közvetlen és a közvetett ÜHG-kibocsátás után benchmark alapon határozza meg az importtermékek karbontartalmát. **A rendszer lényege, hogy az importőrök olyan plusz költségtétellel szembesüljenek, amely megegyezik azzal, ha a terméket belföldön állították volna elő az EU ETS hatálya alatt. Ennek megfelelően az import karbontartalma után meg kell fizetniük a mindenkori karbonkvóta piaci árát.** Két alternatíva merül fel, amelyek megfontolásra javasoltak. Az egyik esetben az import nem része az ETS-nek, azaz az importőrök nem az ETS piacról vásárolják meg a kvótákat, hanem – nem befolyásolva az EU ETS működését – egy elkülönült rendszerben róják le kötelezettségüket. A másik esetben az importőrök a karbonpiacon vásárolják meg a szükséges kvótamennyiséget. A piaci egyensúly megőrzése érdekében ugyanakkor az import által generált többletkereslet mértékéig az export mentesítésre kerül a karbonkötelezettségei alól.

Ehhez kapcsolódóan számítást végeztünk arra vonatkozóan, hogy milyen hatása lenne egy BCA-nak az uniós termelői árszínvonalra az importált termékek áremelkedése révén, amennyiben azt a behozott termékek direkt és indirekt karbontartalma alapján vetnék ki uniós benchmarkot felhasználva. A rendszer egyik negatív pontja, hogy a hatékony működés érdekében a BCA mértékét folyamatosan a piaci karbonárakhoz kell igazítani, így a számításokat elvégeztük 25, 50 és 100 eurós kvótaár mellett is.

3. ÁBRA: A BCA ÉRTÉKE A BEHOZOTT TERMÉKEK ÁRÁBAN

Forrás: Eurostat, Századvég-számítás

Számításaink szerint a 25 eurós kvótaár ellensúlyozására bevezetett BCA mindösszesen 0,05 százalékkal növelné az uniós árakat, míg 50 euró esetén 0,1, 100 euró esetén pedig 0,19 százalékkal. Az ipari termelői árakra ugyanakkor ennél nagyobb hatása lenne a BCA-nak: 25 eurós kvótaár esetén 0,16 százalék, 50 euró esetén 0,32 százalék, míg 100 euró esetén 0,64 százalék. Vagyis érdemi árhatással nem kell számolni az Európai Unióban a BCA-rendszer bevezetése nyomán,

amelynek elsődleges oka, hogy az Unió egészét tekintve az import súlya a folyó termelő felhasználáson belül alacsony.

A BCA bevezetése azt az üzenetet hordozza a beruházók számára, hogy az időszakon belül, a hasznos élettartamuknak végén járó eszközök megújításánál inkább a zöld technológiák irányába mozduljanak el, azaz beruházásaikat halasszák el a zöld technológiák piacéretté válási időpontjáig. Természetesen ez feltételezi, hogy a Bizottság zöld innovációt támogató politikáját hatékonynak és hitelesnek gondolják az érdekeltek. Szükséges a technológiák piacérettésére vonatkozó célkitűzés meghirdetése is, valamint a BCA ideiglenes jellegének kommunikációja. A BCA egy harmadik ország relációjában a nemzeti ETS-ének az EU ETS-sel való összekapcsolódásakor de facto kivezetésre kerül. Ezen üzenetek tovább gyengítik a lehetséges termeléskihelyezés motivációját, hiszen egy határozott irányt adnak minden országnak és minden potenciális beruházónak. Nem elhanyagolható szempont, hogy a nemzeti ETS-ek keretén belül fizetett karbonköltségek a nemzeti költségvetés bevételeit is növelik. Az ETS-ek összekapcsolódása abban az esetben valósulhat meg, ha az adott rendszereket működtető országok kölcsönösen elismerik egymás rendszereit, ami nemcsak az egymás piacain való kereskedés szabadságát, hanem a rendszert megalapozó kibocsátási adatok folyamatos, harmadik fél általi auditját és elismerését is jelenti.

Az új zöld technológiák megjelenéséig a kitűzött célok eléréséhez szükség lehet a természetes szén-dioxid-elnyelők, például az erdőgazdálkodás hozzájárulására. Javasoljuk a BCA-ból befolyó források szükség szerinti felhasználását erre a célra. A szén-dioxid-elnyelők meghatározásánál továbbá globális szintű gondolkodást javasolunk, azaz a nem EU ETS tagországok elnyelőit is számításba kell venni.

2030 után a klímapolitika elsődleges feladata így a dekarbonizációhoz szükséges beruházások megvalósításának támogatása lesz. Az időszak elején javasoljuk ösztönözni az önkéntes karboncímke (amely az előállítás során keletkező CO₂-mennyiséget mutatja) alkalmazását, amely az időszak második felében kötelezővé válna. A zöld közbeszerzés a dekarbonizációs portfólió egyik fontos eleme lesz ebben az időszakban, míg a kvótaárkülönbség támogatása a zöld beruházások megvalósulását segítheti. Ez az eszköz, amennyiben a kvótaár nem kellően magas egy zöld beruházás megtérüléséhez, a szükséges különbséget – a szerződött referenciaár és a mindenkori kvótaár különbségét – a projekt támogatásaként

biztosítja annak élettartamának végéig. A hatékony támogatás szektoronkénti aukciókkal biztosítható.

A BCA az EU 2050-ig tartó dekarbonizációs politikájának egyik kulcseleme, bevezetését az azt övező, formálódó nemzetközi (oroszl és kínai) ellenállás ellenére javasoljuk. Az általunk vizsgált formái alkalmasak arra, hogy azok nemcsak a nemzetközi kereskedelmi szabályokkal legyenek kompatibilisek, hanem ösztönzőleg hassanak a globális dekarbonizációs folyamatokra is.

Összegzés

Hazai szemszögből összefoglalva a fentieket elmondható, hogy az ambiciózus klímacélok és az ETS rendszer kiterjesztése ahhoz vezetnek, hogy egyes alapanyaggyártók költségei számottevően emelkedhetnek az EU-ban, ugyanakkor ennek teljes gazdasági hatása alacsony. Azonban a szigorodó környezetvédelmi szabályozás a szénszivárgás erősödését eredményezheti, amely már érdemi hatást gyakorolhat az Unió és benne Magyarország gazdasági teljesítményére.

Amennyiben a javasolt BCA bevezetésre kerülne, az nem jelentene versenyképességi problémát az EU gazdasága számára, ugyanakkor annak révén a szénszivárgás megállítható. Emellett két intézkedés egyidejű végrehajtása nem gyakorol számottevő hatást a hazai exportra, mivel a megemelkedett karbonköltségek érdemben csak az alapanyagsektorra hatnak. A hazai alapanyagokat előállító ipar pedíg alapvetően az EU belső piacára termel, ahol a belső versenytársakra azonos karbonkibocsátási szabályok vonatkoznak. Ezen felül a BCA-nak köszönhetően az Unión kívüli vállalatok sem jutnak versenyelőnyhöz. A harmadik országok irányába történő EU-s export, amiben Magyarország közvetetten érdekelt, az ingyenes kvótakiosztás kivezetésével mintegy 1–2 százalékos költséghátrányba fog kerülni. A végtermékek piacán ugyanakkor ez – mivel nem homogén árukról van szó – nem okoz globális versenyhátrányt. Abban az esetben, ha a következő években az ETS rendszer révén sem sikerül közelíteni a klímacélok, további korlátozó intézkedések következhetnek, tovább rontva ezzel az uniós vállalatok nemzetközi versenyképességét.